

Orfeo & Euridice

Christoph Willibald Gluck
Norrlandsoperan

No

Frida Johansson
Susanna Levonen
Henriikka Gröndahl

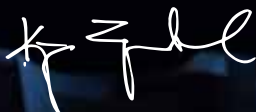

Gluck fullföljer inte originalmyten. Han låter istället kärleken segra.

Tron på att kärleken skulle kunna förändra ödet ansåg gudarna vara övermod. Men en människa är till slut bara sina relationer och kärleken vår längtan, vårt skydd och hopp. Vår opera tar avstamp i den grekiska myten om Orfeo och Euridice.

Men Gluck fullföljer inte originalmyten som har ett olyckligt slut. Istället låter han kärleken segra och de två älskande få varandra. Och kanske är nyckeln till kärleken, då som nu, det gudarna har förbjudit; att verkligen se varandra.

Varmt välkommen

Kjell Englund
VD & konstnärlig ledare

Orfeo & Euridice

En opera i tre akter baserad på Wienversionen från 1762.
Musik: Christoph Willibald Gluck
Libretto: Ranio de Calzabigi

Konstnärligt team

Dirigent: Olof Boman
Regissör: Åsa Kalmér
Scenografi & kostym:
Bente Rolandsdotter
Koreograf: Örjan Andersson
Ljusdesign: Ville Toikka
Maskdesign: Daniela Krestelica

Medverkande

Orfeo: Susanna Levenon
Euridice: Henriikka Gröndahl
Amore: Frida Johansson/
Jeanne Gérard (på turné)

Harpist: Pia Rosengren

Norrlandsoperans Symfoniorkester
Norrlandsoperans kör

Umeå 8–25 mars
På turné 7–18 april

Längd: 2 tim och 10 min
inklusive 30 min paus

Operan sjungs på italienska
och textas på svenska

Handlingen

Akt 1

De två kvinnorna Orfeo och Euridice älskar varandra men har nått en punkt där de inte ser varandra. Efter ett gräl rusar Euridice ut och råkar ut för en olycka.

Bland dem som strömmar till för att se vad som hänt finns Amore. Euridice hamnar i koma, i ett nära döden-tillstånd och ett slags asyl – Elysium.

Orfeo sörjer och vill inte släppa taget om Euridice. Amore träder fram och utmanar Orfeo. Hon erbjuder henne att färdas till dödsriket, till den asyl där Euridice vistas, men det finns ett villkor: Orfeo får inte möta Euridices blick för då kommer hon att dö ännu en gång. Orfeo antar utmaningen.

Akt 2

Del 1: Orfeo beger sig till Erebus mörker och där vid tröskeln till dödsriket lever furierna som dystra skuggor. Orfeo ber dem visa medlidande för den sorg hon bär och lyckas till slut få dem att känna empati med henne. Furierna öppnar portarna till vilans asyl, Elysium.

Paus 30 min

Del 2: Elysium, den rofyllda plats där Euridice och hennes likar befinner sig. Alla är i ett tillstånd av harmoni, långt ifrån den smärta och de slitningar Orfeo upplever. Euridice skyddas av de saliga själarna men till slut får Orfeo ändå lov att möta sin älskade.

Euridice vill dock inte återvända till den plågsamma och smärtfyllda kärleken – om det inte finns tillit.

Akt 3

Orfeo och Euridice påbörjar sin resa tillbaka till de levande, men Euridice förstår inte varför Orfeo inte vill möta hennes blick. De råkar åter i gräl. Vad är det här för kärlek?

Till slut står inte Orfeo ut med att se Euridices lidande. Hon ger upp, låter känslorna styra och bryter överenskomsten genom att se djupt in i Euridices ögon. Med ens försvagas Euridice och falnar långsamt bort i Orfeos famn.

Orfeos vackra sorgesång till sin älskade och hennes längtan att följa Euridice in i döden gör att Amore i sista stund hindrar Orfeo från att begå självmord. Amore ser Orfeos lidande och ömma kärlek till Euridice och låter henne återuppstå.

Susanna Levonen
Henriikka Gröndahl

Henriikka Gröndahl

Jeanne Gérard
Susanna Levonen

Man måste våga tro på kärleken

Det är som i *Scener ur ett äktenskap*. Det är komplicerat att leva tillsammans. Jag tänker mig att Orfeo, som ju är musiker och kompositör, utvecklas och får utlopp för sina känslor i sitt skapande. Orfeo har en stark självbild och kan ta plats medan Euridice som kanske inte har ett lika kreativt arbete inte har samma möjligheter att utvecklas. Jag tänker mig också att Euridice är en högkänslig person, mycket sårbar.

Rollen som Orfeo sjungs oftast av en kvinna som spelar man. I vår uppsättning ville jag istället att kärleks-paret skulle få vara två kvinnor.

Jag tycker att operan handlar om dilemmat med att uppnå jämvikt i en relation. Hur kan man utvecklas individuellt sida vid sida, vilken plats kan man ta och hur kan man våga gå djupare i en relation? Kanske måste man blottlägga sig helt för att kunna komma närmare varandra.

I dagens samhälle är det för stort fokus på att allt ska vara perfekt. Alla har väldigt höga krav på sig själva och det kan försvåra mötet i kärleken, att verkligen se varandra. Och när en olycka inträffar, som i vår berättelse, blir man varse om vad som verkligen betyder något. Därför är det viktigt att vi lär känna Euridice innan hon dör och att vi får uppleva parets kärlek innan hon råkar ut för olyckan.

I ursprungsmyten blir Euridice biten av en orm. Här råkar hon ut för en trafikolycka eller en explosion. På gatan samlas människor kring henne däribland Amore, guden, som är spelledare och styr över liv och död. Amore placerar Euridice i ett tillstånd mellan liv och död, i "en nära döden-upplevelse".

Vår scenografi skapar arkitektoniska rum inspirerade av antikens kolonner men pelarna kan också

leda tankarna till skrymslena i hjärnan, våra mentala rum. Därför kan furierna i dödsriket också vara Orfeos inre demoner. I vår nutid motsvaras guden kanske av en läkare eller psykolog. Amore vägleder Orfeo i sin relation till Euridice och tillsammans kämpar de för att mötas på ett djupare plan, att verkligen komma nära varandra.

Välkommen att göra resan med oss i den snåriga känslomässiga värld som den underbara kärleken alstrar och trasslar in oss i. Jag vill att ni ska drunkna i Glucks fullkomligt undersköna musik. Och att vi vågar tro att kärleken kan förändra världen.

Åsa Kalmér
Regissör

A close-up, profile view of a woman wearing a vibrant red hooded jacket. She has dark hair and is looking downwards with a contemplative expression. In the background, a man is partially visible, looking down as well. The lighting is dramatic, highlighting the texture of the jacket and the woman's features.

”Jag vill att ni ska
drunkna i Glucks
undersköna musik”

”Jag fördjupade
mig i sorgens
sju stadier”

Det moderna och det klassiska i en gränslös relation

I den klassiska myten dör Euridice och Orfeo söker sin älskade i dödsriket Hades för att hämta henne tillbaka. Men om den man förlorat inte är död, utan bara frånvarande, hur ser sökandet ut då?

I arbetet med scenografin fördjupade jag mig i texter om sorgens sju stadier, människans behov av bearbetning och hur vi genom att blicka inåt kan hitta vägar vidare genom livets svårigheter. Mytens geografiska resa över floden Styx

där Orfeo färdas för att hämta hem Euridice, blir i vår uppsättning lika mycket en resa in i Orfeos inre. De grekiska pelarna lämnar sin arkitektoniska form för att istället skapa ett inre rum. Den vardagliga verkligheten tycks plötsligt främmande, kanske till och med skrämmande, när perspektivet förskjuts till en inre plats befolkad av gudar, demoner och obevekliga känslostormar. Här framträder Elysiums, det upphöjda tillståndets,

fallna hjältar som ofödda skal av mänsklighet och Orfeo och Euridices återseende placeras i ruinerna av deras relation.

Så möts på scenen den moderna människan och den klassiska myten i en gränslös kärleksrelation, där Orfeo och Euridice visar oss att kärlek bokstavligen kan övervinna döden.

Bente Rolandsdotter
Scenograf och kostymdesigner

Glucks vidunderligt vackra musik

Historien om kärleksparet Orfeo och Euridice är flera tusen år gammal och har berört människor i alla tider.

När Christoph Willibald Gluck skapade musiken i Wien 1762, var han en etablerad komponist med flera operor bakom sig. Men nu ville han skapa något nytt! Han tyckte att operakonsten hade stagnerat. Han ville pröva nya vägar och lyckades också skriva ett verk som blev så populärt och älskat att det snabbt spreds i Europa och spelas än i vår tid. När operan skrevs höll barockens estetik på att lämna plats för en ny tid som vi i efterhand

har kallat klassicismen. I operan om Orfeo och Euridice finns en enkelhet och direkthet i både berättandet och musiken som bjuder in till lättare känna med personerna på scenen. Operan blev också mycket kortare än barockens samtida operor, utan långa, komplicerade arior men med ett effektivt, musikaliskt berättande. Kören fick en viktig roll i handlingen och alla medverkande har av Gluck fått vidunderligt vacker och gripande musik att uttrycka hela känsleregistret i.

I ett av de mest kända musikstyckena *Dans på de saligas ängder*, målar orkestern ljuvt upp paradiset

där Euridice befinner sig efter sin död. Körens första sorgesång över den döda Euridice och Orfeos aria *Vad ska jag ta mig till utan Euridice*, är musik som går rakt in i hjärtat hos oss alla som har förlorat någon älskad eller något älskat i livet.

Sedan spritter det också i kroppen när den glada slutkören ljuder och vi går ut i kvällen med hopp om nytt liv, glädje och kärlek, och med Glucks budskap klingande i öronen om att musiken och skönheten ändå till slut segrar!

Olof Boman
Dirigent

”Musiken går
rakt in i hjärtat
hos alla som
har förlorat
någon älskad.”

Gustaf Bergendahl och Per Leffler
ur Norrlandsoperans kör

Biografier

Olof Boman Dirigent

Olof är född och uppvuxen i Umeå och befinner sig just nu mitt i en internationell opera- och konsertkarriär.

Efter studier i dirigering på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm har han fördjupat sitt intresse för historisk uppförandepaxis av barockens, klassicismens och den tidiga romantikens musik. 2009 flyttade han till Berlin, något som fick stor betydelse för hans fortsatta konstnärsskap. 2016 utsågs han till förste gästdirigent vid Theater Bremen i Tyskland.

Åsa Kalmér Regissör

Åsa är regissör, skådespelare och scenograf, utbildad vid École Jacques Lecoq i Paris. Hon har arbetat för Stockholms Stadsteater, Dramaten, Folkoperan och Kungliga Operan likväl som för Teater Galeasen och Teater Bouffons, som hon grundade tillsammans med Michaela Granit. Åsa har regisserat över 50 produktioner för teater, film, tv och radioteatern.

Hon har iscensatt samtida svenska och utländska dramatiker och har bearbetat flera verklighetsbaserade böcker för teaterscenen,

till exempel *Bön för Tjernoby* av Svetlana Aleksijevitj. Hon har även gjort rosade föreställningar i Helsingfors, bl.a. Molières *Misantropen*.

För SVT har hon regisserat Åsa Lantz serie *Åkalla* och 2001 var hon huvudregissör för julkalendern *Kaspar i Nudådalen*.

Hon har också gjort *Att sörja Linnea* av Kristina Lugn. Senast har hon regisserat *Möte om eftermiddagen* av Henning Mankell med Gunnel Lindblom och Sven-Bertil Taube i rollerna.

Bente Rolandsdotter Scenograf & kostymdesigner

Bente frilansar inom opera, dans och teater. Hennes stil är en blandning av samtida avantgarde och historiskt mode, med en lekfullhet när det gäller både genrer och proportioner. Hon har en kandidatexamen i kostymdesign från Stockholms Dramatiska Högskola och har bland annat arbetat med uppsättningar som operaföreställningen *Turandot* vid Dalhalla Opera och *Min bror är Don Juan* vid Kungliga Operan i Stockholm.

Bente är en av grundarna av Den Andra Operan (D. A. O), en grupp som bildades för att vitalisera operascenen genom att producera fler verk av kvinnliga komposi-

törer och kvinnliga konstnärliga team. Bente Rolandsdotter besökte Norrlandoperan senast 2013 med familjeoperan *Snödrottningen*.

Örjan Andersson Koreograf

För sitt eget kompani Andersson Dance skapar Örjan Andersson olika sorters koreografiska verk, ofta med fokus på livemusik och kroppens inneboende möjligheter och begränsningar. Han är känd för att blanda scenens olika yrkesutövare – skådespelare, operasångare, musiker och dansare – så att de arbetar tillsammans och kommunicerar med ett och samma fysiska språk. Flera verk av Örjan Andersson och kompaniet har kunnat ses på Norrlandsoperan, till exempel kritikerrosade *Goldberg Variations – ternary patterns for insomnia* för två år sedan och senast, hösten 17, *Alae*, ett verk med Beethovens sonater som språngbräda.

Ville Toikka Ljusdesign

Ville Toikka arbetar vid Finlands Nationalteater som ljusdesigner och chef för belysningsavdelningen. Han har tidigare arbetat tillsammans med regissör Åsa Kalmér på Göteborgs Stadsteater i Molières

Den Inbillade Sjuke och på Finlands Nationalteater i Molières *Misantropen* och Laura Ruohonens *Krigsturister*.

Daniela Krestelica Maskdesign

Daniela Krestelica är maskör, utbildad via Stiftelsen hantverk & utbildning på Unga Klara och Stockholms dramatiska högskola. Hon arbetar med mask och kostym för både scenkonst, tv och film. Danielas utgångspunkt är normkreativt och hon jobbar för mångfald och representation.

Hon har gjort maskdesign för Suzanne Ostens nyskrivna opera, *Magnus Maria* och var en av två maskdesigners för hennes film *Flickan mamman och demonerna*. Hon har även gjort maskdesign till Farnaz Arbabis *Forever Alone* och *Girls Will make you blush* av Gustav Deinoff och Mari Carrasco på Unga Klara.

Daniela är senast aktuell med mask och kostym för 2017 års julkalender *Jakten på tidskristallen* och senaste säsongen av humorserien *Full patte*.

Susanna Levonen Mezzosopran

Susanna är Norrlandsoperans enda tillsvidareanställda sångare. Hon är prisad för sina starka rollporträtt och bland annat nominerad till Årets sångerska av Opernwelt för sin Sieglinde i *Valkyrian* på

Wermland Opera. Några av hennes roller vid Norrlandsoperan är Marie i *Wozzek*, Carmen, Marie Curie i *Blanche och Marie*, Eboli i *Don Carlo*, Cornelia i *Julius Caesar* och Leokadja Begick i *Staden Mahagonnys uppgång och fall*.

Bland gästspel kan nämnas Amneris i *Aida* vid Vlaamse Opera, Salome vid Malmö Opera och Staatstheater Kassel samt Marie i *Wozzeck* på Theater Pforzheim.

Henriikka Gröndahl Sopran

Henriikka är utbildad i London och Glasgow. Efter sin debut på Kungliga Operan i Stockholm som Prinsessan i *Barnet och spökerierna*, fortsatte karriären med Fiordiligi i *Così fan tutte* i Gateshead, Donna Elvira i *Don Giovanni* på Scottish Opera och Nannetta i *Falstaff* på Göteborgsoperan.

Hon har bland många andra roller gjort Fünfte Magd i *Elektra* i Barcelona, Musetta i *La Bohème* och Julia i *Romeo & Julia* på Göteborgsoperan. I höstas sjöng hon Liú på Folkoperan i Stockholm.

Frida Johansson Sopran

Frida sjöng rollen som Maria i *West Side Story* på Norrlandsoperan 2010 under sin utbildning. Några av hennes övriga roller är Papagena i *Trollflöjten* på Kungliga Operan i Stockholm, Confidencen och Savonlinna operafestival. Vid Den

Norske Opera & Ballett har hon bland annat sjungit rollen som Niece I i *Peter Grimes*.

Hon har även gjort Giunia i *Lucia Silla* och de senaste rollerna är bland andra Gerda i *Snödrotningen* på Malmö Opera och Susanna i *Figaros bröllop* på Åland i somras. Frida var en av de medverkande i den finska tv-dokumentärserien "Mästersångarna".

Jeanne Gérard Sopran

Franska Jeanne Gérard gör rollen som Amore när operan går på turné och när den deltar i tävlingen Armel Opera Festival i Budapest i juli.

Jeanne operakarriär innehåller bl.a. rollerna Zerlina i *Don Giovanni*, Norina i *Don Pasquale*, Målsägande i *Rättegång med Jury* av Gilbert och Sullivan och Lenore i Richard Burkes *Huset*. Hon har uppträtt som solist på flera stora scener i världen, exempelvis Carnegie Hall, Symphony Space, Danny Kaye Playhouse, Bargemusic och Opera America. Inspirerad av de framstående musiker som hon har samarbetat med har hon bildat Rébow Ensemble, ett kollektiv med tjugo New York-baserade musiker som hon numera är konstnärlig ledare för.

Produktion

Produktionsteam

VD & konstnärlig ledare:

Kjell Englund

Producent: Britta Amft

Producent turné: Robert

Dahl Norsten

Inspicient: Tarja Ylinen

Regiassistent: Viktoria Sjöholm

Musikalisk instudering: Jonas Olsson

Dirigentpraktikant:

Katleen Weverberg

Vocal coach italienska:

Alice Meregaglia

Textmaskinist: Eva Blommé

Översättning för textmaskin:

Göran Gardeman med bearbetning
av Åsa Kalmér m.fl.

Orkesteradministration

Musikchef: Elisabet Ljungar

Orkesterchef: Gene Kindell

Orkesterproducent: Peter Lindqvist

Orkesterinspicient: Stefan Thysk

Notbibliotekarie:

Ingrid Modin Söderberg

Teknik

Teknisk chef: Håkan Brohlin

Attributmakeri & Rekvisita

Föreståndare: Jeanette Andersson

Produktionsansvarig

attributmakare: Linnea Öhrlund

Föreställningsrekvisitör:

Linnea Öhrlund & Caroline Eklund

Kostym

Föreståndare: Barbro Samuelsson

Produktionsansvarig

kostymmästare: Susanne Lidgren

Kostymmästare:

Maria Öhgren Hedberg, Sandra

Wahlström & Susanna Ljung

Skräddare: Rebecka Nygren,

Emma Olsson, Sari Franzén, Per

Enarsson, Ann-Justine Anderung

& Anna Tedebring

Patinerare: Lotta Lundstedt

Modist: Mysan Adamec

Praktikant: Beatrice Uhras

Snickeri & smedja

Föreståndare: Thomas Olofsson

Smed: Fredrik Larsson

Dekormåleri & tapetseri

Dekorationsmästare:

Maja Johansson

Dekormålare: Emelie Eriksson

& Olof Röckner

Mask & peruk

Maskörer: Amelia Cazorla

& Emma Haake

Kostymteknik

Kostymtekniker: Anna Eliasson

Påklädare: Fanny Sallinen

Belysning & video

Föreståndare: Jonas Kristoffersson

Produktionsansvarig belysnings-

mästare: Rebecca Wilhelmsson

Belysningsmästare: Johan Jerrskog

Belysningstekniker:

Daniel Laestadius Johansson

Scen teknik & ljud

Produktionsansvarig scenmästare:

Stefan Sandgren

Scen tekniker: Sebastian Larsson

Orkestertekniker: Pehr Åke

Granberg & Nikki Lindholm

Föreställningsprogram

Ansvarig utgivare: Kjell Englund

Grafisk form: Pondus

Kommunikation

Foto: Micke Sandström

Innehåll: Norrlandsoperans

marknadsavdelning

Tryckeri: Arkitektkopia

Tack till

All övrig personal & samarbets-
partners till Norrlandsoperan
som varit med och möjliggjort
produktionen.

© Bärenreiter-Verlag Kassel

Basel · London · New York · Praha

Norrlandsoperans Symfoniorkester

Violin 1

Alexander Kagan
Fredrik Syberg
Mikhail Zatin
Andreas Olsson
Håkan Svedell
Kersti Wilhelmsson

Violin 2

Pontus Björk
Ola Lindgård
EvaBritt Molander
Nicole Ladenthin
Per-Erik Andersson

Viola

Märta Eriksson
Ragnhild Qvale-Hammer
Jaan Ader
Sophie Bretschneider

Violoncell

Björn Risberg
Bekhbat Tsagaanchuluun
Kerstin Isaksson
Kristina Tereschatov

Kontrabas

Charlotte Petersson
Josefin Landmér

Flöjt

Pepita del Rio
Elisabeth Nilsson

Oboe

Yui Ito
Johannes Ögren

Klarinett

Bengt Sandström/
Jonas Olsson Hakelind

Fagott

Annika Wallin
Maria Hellström

Valthorn

Orvar Johansson
Anders Kjellberg

Trumpet

Malin Silbo Ohlsson
Andreas Karlsson Walleng

Trombon

Peter Nygren
Daniel Hedin

Bastrombon

Mathias Petersson

Pukor

Hans Lindbäck

Harpa

Pia Rosengren

Bakom scenen

Torbjörn Näsboom
Matias Malmqvist
Åsa Hjelm
Karin Bjurman

Norrlandsoperans kör

Kormästare

Anders Lundström

Sopran

Josefine Gellwar
Madsen*
Veronica Janunger
Sjöberg
Eva Lestander*
Margareta Moritz

Alt

Sara Chydenius
Karin Lundholm*
Sonja Marklund*
Malin Söderlund

Tenor

Martin Berggren*
Hans-Erik Carlborg
Lennart Thaning
Joakim Widell*

Bas

Gustaf Bergendahl
Jakob Jonsson Ollander*
Stefan Lidström*
Per Leffler

* = medverkar
även under
Norrländsturnén.

Vad vore
torsdagar
i Umeå utan
torsdags-
konserter på
Norrlands-
operan?

I vår möter Norrlandsoperans Symfoniorkester Annika Norlin i två utsålda konserter. Avatarkvartetten ger sig ut på musikquizturné i länet och säsongen avslutas med Mahlers Femma, torsdag 24 maj.

Orfeo & Euridice tävlar i Budapest i juli

Vår uppsättning av Orfeo & Euridice är med och tävlar i Arnel Opera Festival i Budapest Ungern, den 1 juli 2018. Det är första gången som Norrlandsoperan deltar i den internationella tävlingen som i år firar 10-års jubileum. Arnel Opera Festival sänds live på den fransk-tyska tv-kanalen Arte Konsert.

I höst öppnar Norrlandsoperans restaurang

Håll utkik på norrlandsoperan.se
för mer information.

Krig, kärlek och drömmar

Vårens dansföreställningar på Norrlandsoperan berör, roar och utmanar. Gå på minst tre av dem och få 50 kr rabatt på varje biljett.

Displacement 13 mars
Sweat baby sweat 10 april
Slick 14 april,
ÖFA: Monster 21 april
Dance for me 23-24 april

www.norrlandsoperan.se

Opera på turné!

I april kan du se
Orfeo & Euridice på
följande platser:

Sundsvall, Tonhallen
Lördag 7 april kl 19.00
& söndag 8 april kl 13.00

Härnösands Teater
Tisdag 10 april kl 19.00
Skolföreställning:
Onsdag 11 april kl 13.00

Östersund, Storsjöteatern
Måndag 16 april kl 19.00
Tisdag 17 april kl 19.00
Skolföreställning:
Onsdag 18 april kl 13.00

nmd
NORRLANDS NÄTVERK
FÖR MUSIKTEATER & DANS

*Turnén sker i samarbete
med Norrlands Nätverk
för Musikteater & Dans*

Huvudsponsorer

VK
HALLELUJA
arkitektkopia

Norrlandsoperan ägs av Region Västerbotten (60%) och Umeå kommun (40%) och får bidrag från Statens Kulturråd.

www.norrlandsoperan.se

NO

Vill du återvinna ditt program
till nästa föreställning?
Lämna det då till en
publikvärd eller i foajén.